

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Reģionālā politika 2021.-2027.gadam

Sabiedrības līdzdalība teritorijas attīstībā

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Reģionālās politikas pamatnostādnes 2021.- 2027.gadam

MĒRĶIS

Radīt

priekšnosacījumus

visu reģionu ekonomiskā potenciāla
attīstībai un atšķirību samazināšanai:

stiprināt

reģionu iekšējo un ārējo konkurētspēju,

nodrošināt

teritoriju specifiskai atbilstošus risinājumus
apdzīvojuma un dzīves vides attīstībai.

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Kā panākt mērķa sasniegšanu?

1.

Uzņēmējdarbības
vides uzlabošana
reģionos

2.

Pakalpojumu
efektivitātes uzlabošana
reģionos

3.

Publiskās pārvaldes
kapacitāte un
sabiedrības līdzdalība

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Rainis — 'Ir **katram roka jāpieliek**, lai
lielais darbs uz priekšu iet!'

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Izaicinājumi sabiedrības līdzdalības īstenošanā

**Ne visas pašvaldības demonstrē atvērtību
sabiedrības iesaistei, iniciatīvām**

**Sabiedrības iesaiste tiek vērtēta kā nepietiekami
plaša un aktīva, ko pamato:**

- ❖ Zemais uzticības līmenis publiskai pārvaldei
- ❖ Neticība savām spējām ko mainīt
- ❖ Zināšanu trūkums par līdzdalības iespējām

**Nepietiekams finansiālais atbalsts sabiedrības
iniciatīvām, ko cita starpā ietekmē pašvaldību atšķirīgā
kapacitāte**

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Atbalsts sabiedrības līdzdalībai attīstības plānošanā un īstenošanā

1. Paaugstināt vietējo **pašvaldību kapacitāti** attīstības plānošanā un sabiedrības līdzdalības veicināšanā (izpratne, motivācija, spējas)

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Atbalsts sabiedrības līdzdalībai attīstības plānošanā un īstenošanā

2. Sniegt metodisku atbalstu dažādu sabiedrības grupu kapacitātes celšanai līdzdalības pasākumos (t.sk. izstrādāt vadlīnijas ciemu / kopienu plānu izstrādei)

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Ciemu attīstības plānu izstrādes vadlīnijas

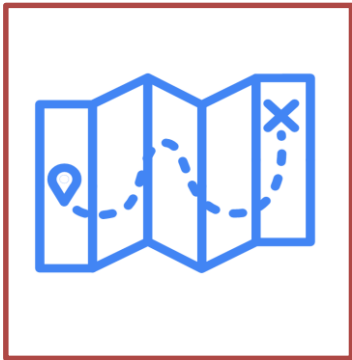

- ❖ Vadlīnijas tiek izstrādātas nolūkā veicināt:
 - ✓ ikviena cilvēka vai cilvēku grupas kvalitatīvu **iesaisti** savas teritorijas sakārtošanā un izaugsmes veicināšanā
 - ✓ iedzīvotāju **iniciatīvu īstenošanu**
- ❖ Vadlīnijās ir iekļauts būtiskāko ciema plānošanas **uzdevumu un posmu apraksts**
- ❖ Vadlīnijas var palīdzēt iedzīvotājiem **argumentētā un koncentrētā veidā noformulēt savas vajadzības** un pamatot nepieciešamo atbalstu, tai skaitā no pašvaldības

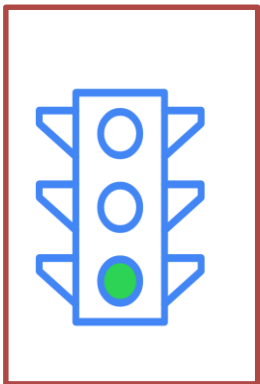
Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Ciemu/kopienu attīstības plānošana

Iespēja iedzīvotājiem:

- ❖ **līdzdarboties** savas dzīves vietas attīstībā
- ❖ aktīvāk **iesaistīties** lēmumu pieņemšanā
- ❖ piesaistīt **atbalstu** vajadzību risināšanai (vietējām iniciatīvām)
- ❖ veicināt **zināšanas** par attīstības plānošanas un īstenošanas procesiem
- ❖ veicināt **piesaisti** konkrētai teritorijai

Iespēja pašvaldībai:

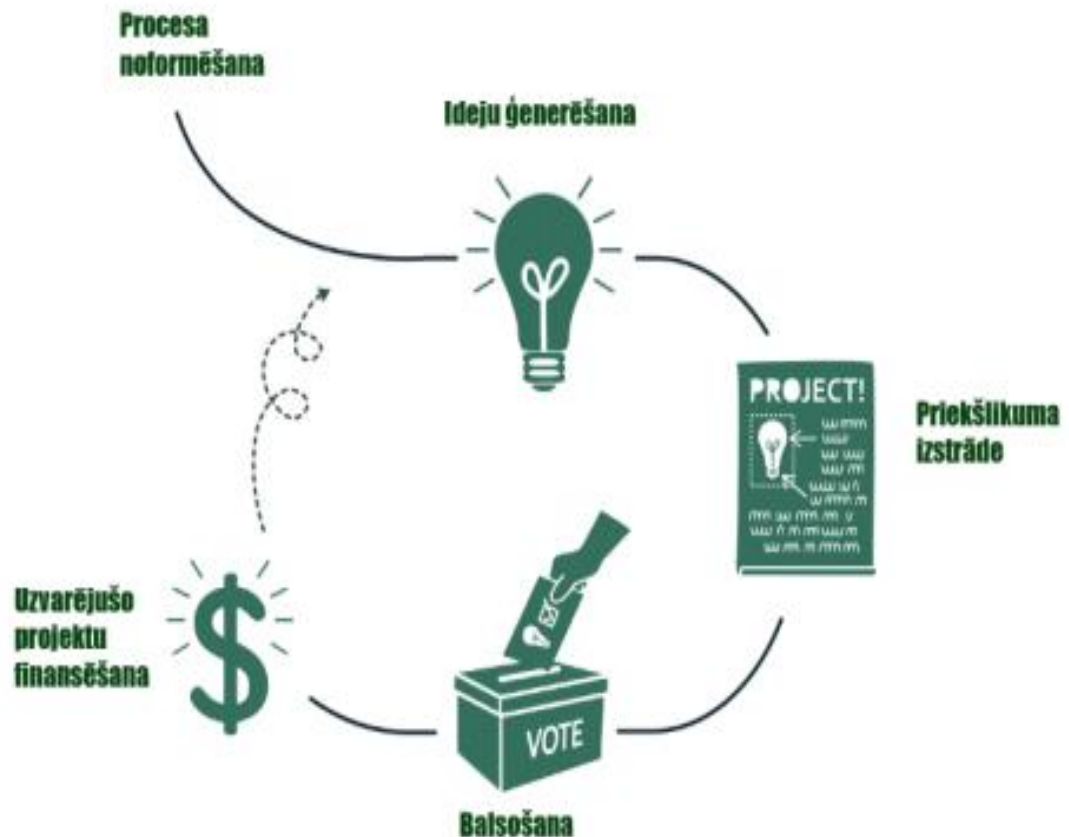
- ❖ labāk izprast iedzīvotāju **vajadzības**
- ❖ piemērot nepieciešamos **atbalsta pasākumus**
- ❖ panākt lielāku iedzīvotāju **uzticēšanos** pašvaldībai

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Atbalsts sabiedrības līdzdalībai attīstības plānošanā un īstenošanā

3. Ieviest «līdzdalības budžetu», veicot nepieciešamās izmaiņas
normatīvajos aktos

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Līdzdalības budžeta ieviešana Latvijā I

Konceptuālais ziņojums «Par līdzdalības budžeta ieviešanu Latvijā», kurā tiks sniegts šāds īstenošanas piedāvājums:

- 1) īstenošana **pašvaldību līmenī**;
- 2) likumā «Par pašvaldībām» noteikt, ka **pašvaldībai ir tiesības novirzīt finansējumu līdzdalības budžetam**, nodrošinot, ka līdzdalības budžetam plānotais finansējums nav mazāks par 1% no IIN un NĪN ienākumiem pēdējos 3 gados;
- 3) tiek noteikti **nacionālā līmenī definētie** ievērojamie principi;

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Ievērojamie principi

Nacionālā līmenī definētie principi

- Īstenotie projekti nedrīkst radīt pašvaldībai nesamērīgas uzturēšanas izmaksas;
- Ir jānodrošina iedzīvotāju informētība par projektu īstenošanas stadijām;
- Jebkāda veida izmaiņas projekta idejā tiek saskaņotas ar projekta idejas iesniedzēju;
- Balsošanā var piedalīties jaunieši vismaz no 16 gadu vecuma;
- u.c.

Pašvaldības līmenī definējamie principi

- Tematiskos virzienus (kultūra, sports u.c.), kuros tiks novirzīts līdzdalības budžeta finansējums;
- Iesniegto ideju vērtēšanas kritērijus (t.sk., kā vērtēt, vai idejas nav pretrunā ar dažādiem pašvaldības attīstības plānošanas dokumentiem);
- Kas ir projektu ideju iesniedzēji;
- u.c. aspekti, kas netiek atrunāti nacionālā līmenī (piemēram, atsevišķu līdzdalības budžeta finansējumu izdalīt kādai specifiskai mērķa grupai, piem., jauniešiem).

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Līdzdalības budžeta ieviešana Latvijā II

4) teritoriālais mērogs – finansējums sadalīts pa teritoriālajām vienībām vai apkaimēm;

5) projektu **iesniedzēji un balsotāji:**

- vismaz 16 gadus veci iedzīvotāji, deklarēti konkrētā pašvaldībā;
- jebkurš vai NVO (pašvaldība izlemj);

6) tiek **iesniegts priekšlikums**, ko pašvaldība pārveido par projektu, izvērtējot nepieciešamo finansējumu, laika grafiku u.c.;

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Līdzdalības budžeta ieviešana Latvijā III

- 7) IT platformas izveide nacionālā līmenī;
- 8) Projektu īstenošana:
 - **vismaz vienu reizi** sazinās ar idejas iesniedzēju;
 - īsteno **gada laikā** pēc ideju apstiprināšanas (ja nepieciešams, divu gadu laikā);
- 9) Plānošanas reģiona loma:
 - saskaņo noteiktos tematiskos virzienus;
 - uzrauga atbilstību normatīvajiem aktiem un VARAM izstrādātajām vadlīnijām;
 - apkopo datus par īstenošanu;
 - nodrošina kapacitātes atbalstu un metodisko vadību īstenošanai.

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Paldies!

Komentāri par ziņojumu:

krista.krumina@varam.gov.lv